

PROGNOZA

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – w rejonie ulic
Uczniowskiej i Stacyjnej w Wałbrzychu**

Opracowanie:

mgr inż. Józefina Sobiegraj

mgr inż. Kamila Morawska

Wrocław, 2019 r.

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY	4
2. ZAKRES MERYTORYCZNY ORAZ METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU PROGNOZY	4
3. ANALIZA I OCENA STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA.....	6
3.1. Położenie administracyjne i geograficzne	6
3.2. Budowa geologiczna i rzeźba terenu	7
3.3. Uwarunkowania topoklimatyczne	8
3.4. Wody powierzchniowe i podziemne.....	10
3.5. Gleby.....	16
3.6. Szata roślinna i świat zwierzęcy	17
3.7. Chronione elementy środowiska przyrodniczego.....	18
3.8. Powietrze atmosferyczne	18
3.9. Klimat akustyczny	20
3.10. Promieniowanie elektromagnetyczne	22
4. EKOFIZJOGRAFICZNE UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU GMINY	22
5. ANALIZA USTALEŃ MIESIJCOWEGO PLANU	24
5.1. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	24
5.2. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno- przestrzennych na środowisko	27
5.3. Analiza i ocena wpływu na poszczególne komponenty środowiska we wzajemnym powiązaniu	29
5.4. Stan środowiska na obszarach przewidywanego znaczącego oddziaływania ustaleń dokumentu.....	32
5.5. Oddziaływanie na obszary chronione	33
6. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	34
7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	34
8. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU	36
9. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	37
9.1. Przyjęte założenia	37
9.2. Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze	38
9.3. Oddziaływanie MPZP poza obszarem opracowania.....	40
9.4. Oddziaływanie transgraniczne	40
10. STRESZCZENIE.....	41
11. ŹRÓDŁA	44

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1 Roczny przebieg temperatury w granicach miasta Wałbrzych.....	9
Rys. 2 Roczny przebieg temperatury i opadów w granicach miasta Wałbrzych.....	9
Rys. 3. Mapa z lokalizacją JCWPd nr 108.....	14
Rys. 4 Schemat krążenia wód na obszarze JCWPd nr 108.....	15

SPIS TABEL

Tab. 1 Wykaz zbiorników retencyjnych na terenie miasta Wałbrzycha.....	10
Tab. 2 Charakterystyka JCWP na obszarze miasta Wałbrzych	11
Tab. 3 Monitoring operacyjny w II półroczu 2017 r.	15
Tab. 4 Wyniki oceny jakości powietrza w strefie miasta Wałbrzych.....	19

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego został opracowany w wyniku podjęcia Uchwały Nr III/28/18 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – w rejonie ulic Uczniowskiej i Stacyjnej w Wałbrzychu.

Podstawę prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu stanowią:

- *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm.),
- *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2018 r. poz. 799 ze zm.),
- *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 ze zm.).

Opracowanie *Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Wałbrzyskiej Specjalnej Ekonomicznej - w rejonie ulic Uczniowskiej i Stacyjnej w Wałbrzychu* ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji ustaleń projektu planu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, zidentyfikowanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych. Prognoza oddziaływania na środowisko powinna stanowić integralną część projektu planu oraz podawać rozwiązania, których celem będzie poprawa istniejącego lub projektowanego zagospodarowania.

2. ZAKRES MERYTORYCZNY ORAZ METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU PROGNOZY

Obowiązek sporządzenia Prognozy, a także jej ogólny zakres, wynika z *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (art. 46 - 53). Zgodnie z nim prognoza:

- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleks zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców i zasobów naturalnych, kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych.

W trakcie sporządzania prognozy zostały przeanalizowane rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i pozostałe ustalenia projektu planu miejscowego pod kątem ich zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Ponadto, przeanalizowano również ustalenia planu związane z zagospodarowaniem terenu.

Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i krajobraz zainwestowania przewidzianego projektem planu miejscowego oceniano, posługując się następującymi kryteriami:

- charakter zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia);
- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne);
- bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane);
- okresu trwania oddziaływania (długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe);
- częstotliwości oddziaływanie (stałe, okresowe, epizodyczne);
- zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne);
- trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewitalizacji).

Załącznikiem do tekstu Prognozy jest rysunek w skali 1:2 000.

Zgodnie z procedurą zawartą w *Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, na mocy art. 53, dział IV, rozdz. 2, otrzymano uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości przygotowywanej prognozy oddziaływania na środowisko z właściwym Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

3. ANALIZA I OCENA STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA

3.1. Położenie administracyjne i geograficzne

Obszar o powierzchni ok. 86 ha objęty projektem planu miejscowego położony jest w północnej części miasta Wałbrzych, na pograniczu dwóch obrębów ewidencyjnych Szczawienko nr 3 i Poniatów nr 8.

Według podziału fizyczno geograficznego Polski (J. Kondracki) obszar projektu planu miejscowego położony jest w makroregionie Pogórza Zachodniosudeckiego, w mezoregionie Pogórza Wałbrzyskiego, w prowincji Sudety z Przedgórzem Sudeckim oraz w prowincji Masywu Czeskiego.

3.2. Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Budowa geologiczna

Miasto Wałbrzych położone jest na granicy trzech jednostek geologicznych, tj: bloku gnejsowego, Gór Sowich oraz depresji Świebodzie i depresji śródsudeckiej.

Pierwsza z wymienionych jednostek zbudowana jest z najstarszego w Sudetach kompleksu skał gnejsowo- migmatytowych, z podrzędnie występującymi wkładkami amfibolitów, skał węglanowo- krzemianowych, granulitów i skał ultrazasadowych.

Depresja Świebodzie utworzona została przez skały osadowe górnego dewonu i najniższego karbonu oraz skały metamorficzne. Sukcesja osadowa, o miąższości ok. 4000 m, zbudowana jest ze zlepieńców piaskowców, mułowców z soczewkami wapieni.

Ostatnia z jednostek, tj. depresja śródsudecka wypełniona jest przez utwory od karbonu dolnego do kredy górnej oraz przez osady czwartorzędu. W obrębie tej jednostki znajdują się m. in. dolnokarbońskie kompleksy klastycznych skał osadowych: fanglomeratów, zlepieńców, piaskowców, mułowców i iłowców, karbońskie i permskie kompleksy skał wulkanicznych, górnokredowe morskie osady, czwartorzędowe osady zlodowaceń (południowopolskiego i środkowopolskiego oraz holocenijskie występujące w obrębie dolin rzecznych).

Ukształtowanie powierzchni

Położenie Wałbrzycha na granicy kilku jednostek morfologicznych skutkuje urozmaiconą rzeźbą terenów znajdujących się w granicach miasta. Najwyższy punkt (853 m n.p.m.) znajduje się w południowej części miasta, natomiast najniższy punkt (315 m n.p.m.) miasta zlokalizowany jest w jego północnej części, u podnóża zamku Książ.

Na obszarze objętym planem miejscowym najwyższy punkt znajduje się w północno- wschodniej części i wynosi 454 m n.p.m. Teren opada w kierunku południowo zachodnim, gdzie najniższe wysokości terenu wynoszą ok. 383 m n.p.m.

Surowce naturalne

W granicach miasta Wałbrzych występują surowce energetyczne, wody lecznicze oraz surowe skalne. Do surowców energetycznych należy przede wszystkim węgiel kamienny, który posiada na terenie miasta 4 udokumentowane złoża, tj. „Julia”, „Chrobry”, „Victoria” i „Wałbrzych- Gaj” (złoża antracytu). Ponadto, do surowców skalnych występujących na terenie miasta zalicza się złoża riolitów, zlepieńców i melafirów. W ostatnich latach, w zbiornikach poflotacyjnych byłych kopalni węgla kamiennego udokumentowano również zasoby mułów poflotacyjnych (złoża antropogeniczne „Julia” i „Mieszko”).

Na terenie miasta swój zasięg ma również złożo wód leczniczych z uzdrowiska Szczawno- Zdrój. Wody te zakwalifikowane są do grupy szczaw i wód kwasowęglowych, czyli takich, które zawierają wolny dwutlenek węgla w ilości, odpowiednio powyżej 1000 mg/dm³ i 250-999 mg/dm³.

W granicach objętych planem miejscowym nie znajdują się żadne z wyżej wymienionych złóż. Najbliżej zlokalizowanym złożem są wyżej wymienione wody które znajdują się w odległości ok. 1 km w linii prostej od zachodniej granicy opracowania.

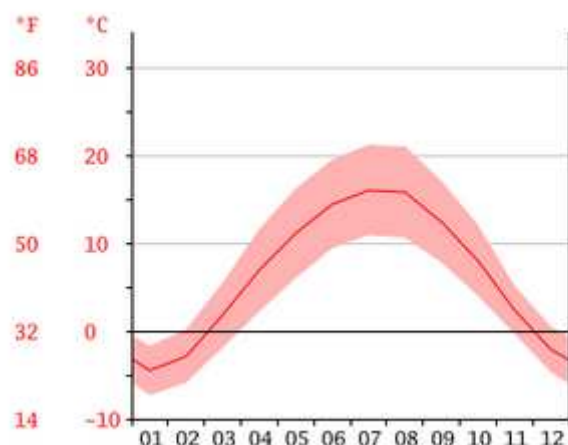
3.3. Uwarunkowania topoklimatyczne

Zgodnie z podziałem na regiony klimatyczne Dolnego Śląska okolice Wałbrzycha przynależą do górskiej dzielnicy klimatycznej Środkowych Sudetów, natomiast miasto Wałbrzych znajduje się w zasięgu regionu Wałbrzyskiego – Góry Wałbrzyskie i Kamienne z piętrzem b – umiarkowanym ciepłym (400- 550 m n.p.m.) i piętrzem c – umiarkowanym chłodnym (550- 800 m n.p.m.).

We wskazanym wyżej regionie średnia temperatura roczna wynosi powyżej 6,5 °C. Okres wegetacji i dojrzewania letniego waha się w okolicach 220 dni. Wilgotność względna powietrza w skali rocznej zawiera się w przedziale od 69% w miesiącu czerwcu do 85% w grudniu.

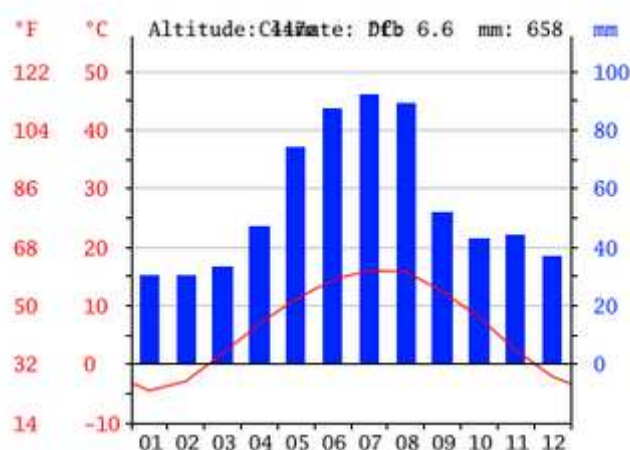
Rys. 1 Roczny przebieg temperatury w granicach miasta Wałbrzych

Źródło: www.pl.climate-data.org

Roczna suma opadów w dużym stopniu zależy od rzeźby terenu. W niższej położonych obszarach liczba dni z opadem wynosi 140 dni, natomiast na terenach wyżej położonych liczba ta jest wyższa i wynosi 160 dni. Do najsuchszych miesięcy należy styczeń, gdzie opady w Wałbrzychu kształtują się na poziomie 30 mm, natomiast najwięcej opadów przypada na miesiąc lipiec i kształtują się na poziomie ok. 90 mm. Częste opady przyczyniają się do powstawania mgieł, przede wszystkim w dolinach.

Rys. 2 Roczny przebieg temperatury i opadów w granicach miasta Wałbrzych

Źródło: www.pl.climate-data.org

Na terenie miasta Wałbrzych występują niekorzystne parametry klimatu lokalnego, które sprzyjają kumulacji zanieczyszczeń przemysłowych lub

komunalnych, co może przyczyniać się do zanieczyszczania gleb, powietrza, czy zieleni wysokiej. Takie warunki są wynikiem ukształtowania rzeźby tereny oraz występujących na terenie miasta parametrów meteorologicznych. Z uwagi na zmienne warunki fizjograficzne, w granicach miasta występują lokalne zróżnicowania topoklimatyczne. W związku z tym można wyróżnić 4 przeważające rodzaje topoklimatu Wałbrzycha:

- topoklimat den dolin rzecznych, terenów podmokłych oraz kotlin i obniżeń śródgórskich;
- topoklimat zboczy o ekspozycji południowej, południowo- zachodniej, południowo- wschodniej, zachodniej i wschodniej;
- topoklimat zboczy o ekspozycji północnej, północno- wschodniej i północno- zachodniej;
- topoklimat terenów leśnych.

Obszar objęty planem miejscowym znajduje się w zasięgu drugiego i trzeciego z wymienionych topoklimatów. Topoklimat zboczy o ekspozycji południowej, południowo- zachodniej, południowo- wschodniej, zachodniej i wschodniej cechuje się m. in. korzystnymi warunkami solarnymi i termicznym oraz dobrym przewietrzaniem. Natomiast na terenach o ekspozycji północnej, północno- wschodniej i północno- zachodniej występują słabe warunki solarne oraz przeciętne warunki wilgotnościowe i termiczne.

3.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Wałbrzych zlokalizowany jest w dorzeczu Odry. Zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie zlewni* teren miasta należy do regionu wodnego Środkowej Odry. W granicach Wałbrzycha nie znajdują się większe zbiorniki wodne, występują wyłącznie pozostałości po stawach rybackich, gliniankach oraz osadniki zakładów przemysłowych, których łączna powierzchnia wynosi ok. 0,4 km². Należy nadmienić, iż w granicach miasta zlokalizowanych jest kilka zbiorników retencyjnych.

Tab. 1 Wykaz zbiorników retencyjnych na terenie miasta Wałbrzycha

Lp.	Nazwa zbiornika	Lokalizacja	Numer działki
1.	Trzykomorowy zbiornik	ul. Villardczyków	dz. nr 93/16

	wodny		dz. nr 93/17 obręb 8 Poniatów
2.	Zbiornik przy rowie R-G	Na wysokości ul. Orkana 71	dz. nr 94/8 obręb 10 Poniatów
3.	2 stawy	ul. Zagórzańska	dz. nr 97/2 obręb 36 Rusinowa
4.	Staw	ul. Bystrzycka	dz. nr 17/31 obręb 37 Rusinowa
5.	Zbiornik wodny	ul. Osiedleńców i Kolonialna	dz. nr 419 obręb 26 Nowe Miasto
6.	Zbiornik wodny	ul. Puławskiego i Świerkowa	dz. nr 72 obręb 22 Stary Zdrój
7.	Stawy	ul. Lisia i Wilcza	dz. nr 38 dz. nr 35/1 obręb 53 Lubiechów

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu

W granicach obszaru objętego projektem planu, w północnej części znajdują się 3 osadniki o łącznej powierzchni ok. 0,2 km².

Zgodnie z obowiązującym podziałem wód powierzchniowych, w granicach miasta Wałbrzych znajduje się 5 JCWP, których zestawienie przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 2 Charakterystyka JCWP na obszarze miasta Wałbrzych

I.p.	Nazwa JWCP	Stan/ potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu wód
1.	Pełcznica od źródła do Milikówki	słaby	dobry	zły
2.	Złotnica	umiarkowany	dobry	zły
3.	Ścinawka od źródła do Potoku z Nowego Sidła	umiarkowany	dobry	zły
4.	Strzegomka od źródła do zb. Dobromierz	umiarkowany	dobry	zły
5.	Witoszówka	umiarkowany	poniżej stanu dobrego	zły

Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie województwa dolnośląskiego za rok 2017; Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu; Wrocław, 2018 r.

Obszar objęty planem miejscowym znajduje się w granicach JCWP *Pełcznica od źródła do Milikówki*.

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód zostały ustalone w „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*” (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967). Opracowanie planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy wynika z zapisów zawartych w Ramowej Dyrektywie Wodnej. Plany gospodarowania

wodami są narzędziem polityki wodnej w kraju i stanowią podstawę do podejmowania decyzji wpływających na stan zasobów wodnych. Ponadto, dokumenty te określają zasady gospodarowania wodami w trakcie 6- letnich cykli planistycznych oraz cele środowiskowe. Dla jednolitych części wód, które są w bardzo dobrym stanie/ potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/ potencjału. Określając cele środowiskowe, pod uwagę wzięto również różnice pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód, celem środowiskowym będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, natomiast dla sztucznych części wód oraz dla silnie zmienionych jako cel ustalono osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego.

Zagrożenie powodziowe

Zagrożenie powodziowe w Wałbrzychu wynika z przepływających przez miasto rzek, w tym rzeki Pełcznicy oraz jest również wynikiem tzw. powodzi miejskich. Według map zagrożenia powodziowego opracowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, obszar objęty planem miejscowym znajduje się poza zasięgiem obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Występujące na terenie miasta powodzie miejskie są wynikiem dużego uszczelnienia powierzchni zurbanizowanych oraz słabej przepuszczalności gruntów. Efektem tego są okresowe gwałtowne spływy wód deszczowych, a następnie podtopienia. Ponadto, dużym problemem stwarzającym zagrożenie powodziowe jest również przestarzały system kanalizacji deszczowej lub jej brak.

W 2014 r. dla miasta Wałbrzych został opracowany dokument „*Program Mała retencja i zabezpieczenie przeciwpowodziowe miasta*”. W dokumencie zawarte są najważniejsze zadania, które mają zostać zrealizowane w ciągu najbliższych lat.

Ocena stanu czystości wód powierzchniowych

Do głównych zanieczyszczeń wód na obszarze miasta Wałbrzych należy zaliczyć:

- ścieki komunalne,
- spływy z terenów przemysłowych oraz składowisk odpadów,
- spływy powierzchniowe z terenów rolniczych,

- niezorganizowane zrzuty ze źródeł lokalnych (z terenów nieposiadających kanalizacji),
- zanieczyszczenia atmosferyczne.

Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie województwa dolnośląskiego wykonywana jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Ostatnie tego typu opracowanie zostało sporządzone w 2017 r. Na jego potrzeby zostały wyznaczone punkty pomiarowe. Stan ekologiczny wód powierzchniowych określany jest na podstawie elementów biologicznych (fitoplankton, fitobentos, makrofity, makrobezkręgowce bentosowe oraz ryby) i parametrów wspomagających (elementy fizykochemiczne). Stan/ potencjał ekologiczny JCWP „Pełcnicy od źródła do Milikówki” został określony jako słaby.

Wody podziemne

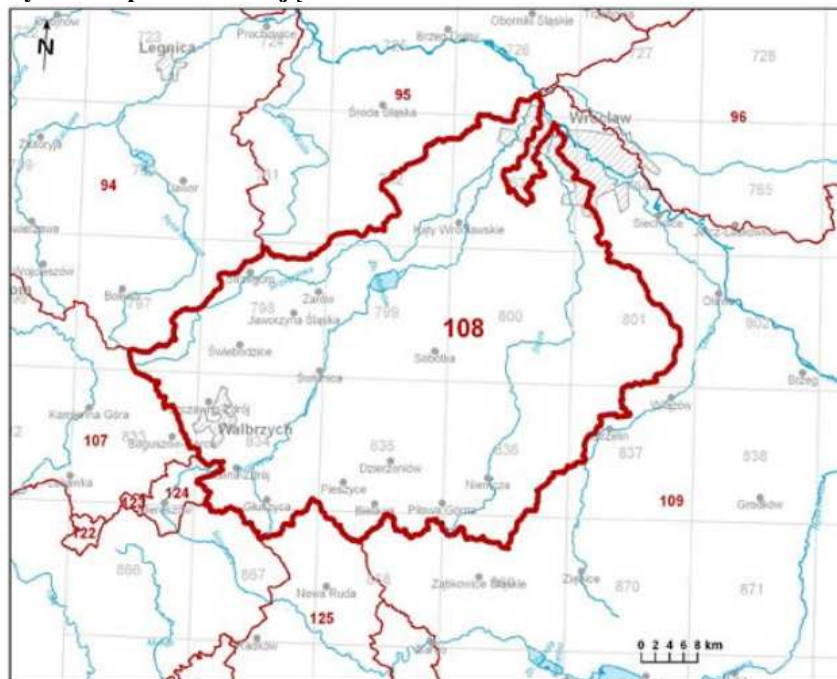
Pod względem hydrogeologicznym Wałbrzych znajduje się w zasięgu regionu sudeckiego, który charakteryzuje się przewagą udziału wód szczelinowych występujących na przeważającej części obszaru utworów krystalicznych paleozoiku- prekambriu (skały metamorficzne i magmowe). Warunki hydrogeologiczne są bardzo zmienne. Widoczne jest to m. in. w charakterze zwierciadła wód (płycej swobodne, głębiej zwykle napięte), głębokości występowania poziomu użytkowego, miąższości, własnościach filtracyjnych warstw wodonośnych oraz w wydajności studni.

Aktualne warunki hydrogeologiczne miasta Wałbrzych są słabo rozpoznane. Taki stan rzeczy wynika przede wszystkim ze zmian, jakie nastąpiły po zaprzestaniu eksploatacji kopalni węgla kamiennego i zalaniu kopalni. Obecnie stopniowo są zalewane wyrobiska byłych kopalni węgla kamiennego w obrębie aglomeracji wałbrzyskiej, co przyczynia się do odbudowywania się warstw wodonośnych znajdujących się uprzednio w rejonie leja depresyjnego, którego zasięg do tej pory nie został dokładnie udokumentowany.

Według podziału kraju na jednolite części wód podziemnych miasto Wałbrzych znajduje się w granicach trzech JCWPdnr 107, 108 i 124. Obszar objęty projektem planu miejscowego zlokalizowany jest w drugim z wymienionych.

Powierzchnia JCWPd nr 108 (PLGW6000108) wynosi 2 753,8 km². Zlokalizowany jest on w dorzeczu Odry, w regionie wodnym Środkowej Odry. Do głównych zlewni znajdujących się w granicach wymienionej JCWPd zalicza się zlewnie Śleza i Bystrzyca. Na poniższym rysunku przedstawiono lokalizację przedmiotowego JCWPd.

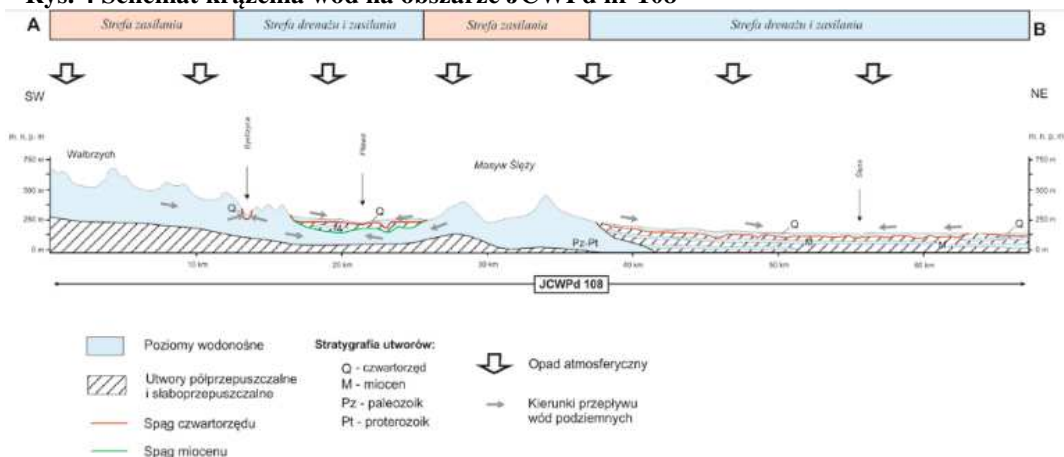
Rys. 3. Mapa z lokalizacją JCWPd nr 108

Źródło: Karta informacyjna JCWPd nr 108

Schemat krążenia wód podziemnych na obszarze JCWPd 108 jest wielostopniowy i ściśle powiązany z tektoniką terenu. Warunki krążenia wód podziemnych w utworach wodonośnych paleozoiczno- proterozoicznych na obszarach wyniesionych powiązane są ze strefami występowania systemów spękań i uskoków o znaczeniu regionalnym oraz ze szczelinowatości lokalnej w strefach zaburzeń tektonicznych. Głębokość krążenia tych wód nie przekracza 600 m. Na pozostałym terenie znajdują się rejony obniżień podłoża krystalicznego, które wypełnione są osadami kenozoicznymi. Zasilanie, przepływ oraz drenaż wód podziemnych następuje wewnątrz poszczególnych struktur. Dla neogeńskiego poziomu wodonośnego bazę drenażu stanowi dolina Odry. Na poniższym rysunku przedstawiono schemat przepływu wód podziemnych w granicach JCWPd 108.

Rys. 4 Schemat krążenia wód na obszarze JCWPd nr 108

Źródło: Karta informacyjna JCWPd nr 108

Ocena stanu czystości wód podziemnych

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z kontaktu tych wód z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, powierzchniowymi, atmosferą, czy opadami atmosferycznymi. W miejscach braku izolacji poziomego wodonośnego lub na terenach o niepełnej izolacji dochodzi do szybkiej wymiany wody, co skutkuje zanieczyszczeniem wód podziemnych.

Ocena stanu czystości wód podziemnych prowadzona jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Ostatnie tego typu badania, dla województwa dolnośląskiego, zostały przeprowadzone w 2017 r. Prowadzone one są dla punktów pomiarowych wyznaczonych w granicach poszczególnych JCWPd. W granicach obszaru opracowania, jak i również samego Wałbrzycha nie zostały wyznaczone punkty pomiarowe, natomiast jeden z nich znajduje się w miejscowości Uciechów, która również leży w granicach JCWPd nr 108. Wyniki badań dla wskazanego punktu pomiarowego przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 3 Monitoring operacyjny w II półroczu 2017 r.

Miejscowość	Stratygrafia	Typ wody	Azotany	Klasa	Wskaźniki w klasie III	Wskaźniki w klasie V
Uciechów	Q	HCO ₃ - SO ₄ -Ca	<0,53	v	Ca -180 mg/l HCO ₃ - 375 mg/l Fe - 2,1 mg/l	Mn - 1,6 mg/l Ni - 1,0 mg/l

Źródło: Ocena jakości wód podziemnych województwa dolnośląskiego za rok 2017 r.; WIOŚ we Wrocławiu

Badania stanu wód podziemnych na terenie miasta Wałbrzych przeprowadzono m. in. w rejonie Stacji Paliw PKN Orlen przy ul. Wieniawskiego 68 oraz przy trasie o dużym

natężeniu ruchu, na obrzeżach największego wałbrzyskiego osiedla mieszkaniowego. W badaniach wykazano, iż wody podziemne charakteryzują się niezadawalającą jakością (klasa IV). Wynikało to przede wszystkim z wyniku stężenia ogólnego węgla organicznego w klasie V.

3.5. Gleby

W granicach miasta Wałbrzych przeważają gleby górskie, które cechują się niewykształconym profilem z płytko zalegającą skałą macierzystą. Należą one do gleb bielicówych i pseudobielicówych, gleb brunatnych wyługowanych i brunatnych kwaśnych oraz brunatnych właściwych. Ponadto, należy zwrócić również uwagę na fakt, iż znaczna część gleb w Wałbrzychu powstała pod wpływem działalności gospodarczej człowieka, które przede wszystkim powstały na całkowicie lub częściowo zadrzewionych hałdach i osypiskach utworzonych z pyłów dymnicowych i żużla paleniskowego lub z piaskowców będących odpadem przy eksploatacji węgla lub z mułu poflotacyjnego.

Gleby występujące na obszarze Wałbrzycha charakteryzują się niskimi klasami bonitacyjnymi. Na terenie miasta przeważają przede wszystkim gleby klasy IV, które znajdują się głównie w rejonie Białego Kamienia, Poniatowa oraz Rusinowej. W granicach obszaru objętego planem dominują gleby klas IV, VIb i V.

Stan czystości gleb

Na obszarze województwa dolnośląskiego, w tym również na terenie miasta Wałbrzych, ocena stanu czystości gleb prowadzona jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Ostatnie badania w tym zakresie zostały zakończone w 2016 r. i opublikowane w dokumencie *„Ocena stopnia zanieczyszczenia gleb w województwie dolnośląskim na podstawie wieloletnich badań monitoringowych WIOŚ Wrocław- lata 2010- 2015”*. Na potrzeby wymienionych wyżej badań zostały wyznaczone punkty pomiarowo kontrolne. Zostały one zlokalizowane wokół zakładów przemysłowych. Jeden z punktów został ustalony w sąsiedztwie Wałbrzyskich Zakładów Koksowniczych „Victoria” S.A. w Wałbrzychu.

W rejonie wymienionego zakładu, przeprowadzone badania wykazały bardzo wysokie stężenie metalu ciężkiego, tj. rtęci- 2,32 mg/kg oraz przekroczenie wartości dopuszczalnej benzo(a)pirenu. Ponadto, odnotowano przekroczenie stężenia dopuszczalnej sumy WWA- 188 mg/kg.

3.6. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Szata roślinna

Według regionalizacji geobotanicznej Polski (J. M. Matuszkiewicz) obszar objęty projektem planu miejscowego zlokalizowany jest w:

Prowincja: Subatlantycka Górska
Podprowincja: Podprowincja Hercyńsko- Czeska
Dział: Sudecki
Kraina: Sudetów
Podkraina: Zachodniosudecka
Okręg: Zewnętrznych Pasm Sudetów Środkowych
Podokręg: Gór Wałbrzyskich Południowych.

Roślinność na terenie miasta tworzą przede wszystkim lasy, zarośla i zadrzewienia parkowe. Zwarte kompleksy leśne występują głównie przy południowej i północnej granicy. Jeden zwarty kompleks leśny występuje również w centralnej części miasta.

Na terenie miasta stwierdzono obecność 19 gatunków podlegających ochronie (6 gatunków objętych jest ścisłą ochroną, 9- ochroną częściową, 4 gatunki są rzadkie i zagrożone w regionie). Natomiast, łącznie gatunków rzadkich i zagrożonych odnotowano na 269 stanowiskach. Wśród tych gatunków występuje jeden gatunek (sit ostrokwiatowy), który został wpisany na Polską Czerwoną Listę.

W granicach terenów objętych planem miejscowym nie stwierdzono występowania żadnych gatunków roślin, będących pod ochroną.

Świat zwierzęcy

Na obszarze miasta Wałbrzycha stwierdzono występowanie 27 gatunków ssaków, które należą do 5 rzędów, z czego ochroną gatunkową objętych jest 9 gatunków, w tym 6 objętych jest ochroną całkowitą, a 3 częściową. Najbardziej zróżnicowanym pod względem biotopów jest północna część miasta w okolicach Książa. Do chronionych gatunków zwierząt, występujących na tym obszarze zaliczyć można m. in. ryjówkę aksamitną, ryjówkę malutką, jeża, kreta, kunę leśną. Na terenach otwartych występują m. in. sarny, myszy polne, norniki zwyczajne. Ponadto, na terenie miasta Wałbrzycha można spotkać również gatunki synantropijne, do których zalicza się m. in. szczury, czy myszy domowe.

W granicach terenów objętych planem miejscowy nie stwierdzono obecności żadnych chronionych gatunków zwierząt.

3.7. Chronione elementy środowiska przyrodniczego

Na terenie miasta Wałbrzych znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- rezerwat przyrody (Przełomy pod Książem koło Wałbrzycha),
- 2 parki krajobrazowe (PK Książański, PK Sudetów Wałbrzyskich),
- obszar ochronionego krajobrazu (OCHK Kopyły Chełmca),
- obszar Natura 2000 dyrektywy ptasiej (Sudety Wałbrzysko- Kamiennogórskie)
- 3 obszary Natura 2000 dyrektywy siedliskowej (Góry Kamienne, Masyw Chełmca, Przełomy Pełcznicy pod Książem),
- 67 pomników przyrody.

Obszar objęty planem miejscowym nie znajduje się bezpośrednio w zasięgu żadnej z wymienionych wyżej form ochrony przyrody. Jedynie przy wschodniej granicy, wzdłuż ulicy Uczniowskiej, w pasie o szerokości około 30 m przebiega otulina Książańskiego Parku Krajobrazowego.

3.8. Powietrze atmosferyczne

Do głównych źródeł zanieczyszczeń powietrza w Wałbrzychu zalicza się:

- komunalne i bytowe (powierzchniowe i punktowe), tj. indywidualne paleniska domowe, kotłownie lokalne, emitory z zakładów użyteczności publicznej;
- przemysłowe- pochodzące z kotłowni przemysłowych i procesów produkcyjnych;
- transportowe (liniowe);
- pylenie wtórne, z odsłoniętej powierzchni terenu, w tym z nawierzchni ulic;
- zanieczyszczenia napływające spoza granic miasta.

Stan jakości powietrza

Ocena jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego prowadzona jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Badania zostały opublikowane w dokumencie „Ocena jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w 2018 r.”. Na potrzeby badań województwo zostało podzielone na 4 strefy, tj. aglomeracja wrocławska, miasto Legnica, miasto Wałbrzych oraz strefa dolnośląska.

W strefie wydzielonej dla Wałbrzycha została utworzona jedna stacja pomiarowa przy ul. Wysockiego, w zachodniej części miasta.

Wg kryterium ochrony zdrowia, ze względu na zanieczyszczenie dwutlenkiem siarki (SO₂), dwutlenkiem azotu (NO₂), tlenkiem węgla (CO), ozonem (O₃), benzenem (C₆H₆), pyłem zawieszonym (PM_{2,5}), ołowiem (Pb), arsenem (As), kadmem (Cd) oraz nikiem (Ni), Wałbrzych zakwalifikowano do klasy A, dla której stężenia zanieczyszczenia na terenie całej strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych lub poziomów celów długoterminowych. Ze względu na zanieczyszczenie pyłem zawieszonym (PM₁₀) oraz benzo(a)pirentem w pyłe PM₁₀, Wałbrzych ujęto w klasie C, dla której stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy ten nie jest określony- poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych. Zestawienie wyników przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 4 Wyniki oceny jakości powietrza w strefie miasta Wałbrzych

Strefa	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
	SO ₂	NO ₂	CO	O ₃	C ₆ H ₆	Rtęć	PM ₁₀	PM _{2,5}	Ołów (Pb)	Arsen (As)	Kadm (Cd)	Nikiel (Ni)	Benzo(a)piren (BaP)
Miasto Wałbrzych	A	A	A	A	A	-	A,M	M	M	M	M	M	M

A - pomiar automatyczny (stężenie 1-godzinne) M - pomiar manualny (stężenie 24- godzinne)

Źródło: Ocena jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w 2018 r.; WIOŚ we Wrocławiu, 2019 r.

W celu ochrony i poprawy jakości powietrza, na terenie województwa dolnośląskiego jak i miasta Wałbrzych opracowywane są dokumenty o charakterze strategicznym, których celem jest określenie działań, mających na celu dążenie do poprawy jakości powietrza. Do takich dokumentów należy zaliczyć: Uchwałę nr XLVI/1544/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia „Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Wałbrzych”, Uchwałę Nr X/139/2019 z dnia 27 sierpnia 2015 r. Rady Miejskiej Wałbrzycha w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2014-2020 z perspektywą do 2030 r. dla Gminy Wałbrzych z uwzględnieniem zapisów części wspólnej dla Aglomeracji Wałbrzyskiej” oraz Uchwałę nr LVIII/83/2014 z dnia 20 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia Programu „Zielony Wałbrzych”.

We wszystkich wyżej wymienionych dokumentach wskazuje się konieczność podjęcia działań, mających na celu poprawę jakości powietrza. Wśród najważniejszych priorytetów wskazuje się między innymi zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej z odnawialnych źródeł oraz zwiększanie powierzchni zielonych.

3.9. Klimat akustyczny

Wskaźniki dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zostały określone w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 r. poz. 112)*. Rozporządzenie zawiera wskaźniki długookresowe i krótkookresowe dla poszczególnych rodzajów źródeł (m. in. dla dróg, linii kolejowych, linii elektromagnetycznych) w stosunku do klas terenu wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje. W planowaniu przestrzennym, z uwagi na długookresowe L_{DWN} i L_N powinno wykorzystywać się wskaźniki długookresowe.

Klimat akustyczny na terenie Wałbrzycha kształtowany jest przez trzy główne czynniki, tj.: ruch samochodowy, kolejowy oraz sektor przemysłowy.

Przez miasto przebiega droga krajowa nr 35 (kierunek północ- południe) relacji Mieroszów – Wałbrzych – Świebodzice – Świdnica – Marcinowice – Kobierzyce (Wałbrzyska od granic miasta), Niepodległości (do ul. Sikorskiego), Sikorskiego, Kolejowa, Bolesława Chrobrego, Armii Krajowej, Wrocławska (do granic miasta)). Przez obszar miasta przebiega również 5 dróg wojewódzki:

- DW nr 367 relacji Jelenia Góra – Kowary – Kamienna Góra – Wałbrzych -przebiega przez teren miasta ulicami Zachodnia i 1-ego Maja (do ul. Sikorskiego);
- DW nr 375 relacji Dobromierz – Wałbrzych - przebiega przez teren miasta ulicami Andersa i II Armii;
- DW nr 376 relacji Wałbrzych – Szczawo- Zdrój –Boguszów – Gorce- przebiega przez teren miasta ulicami de Gaulle’a i Wieniawskiego;
- DW nr 379 relacji Wałbrzych – Modliszów – Świdnica- przebiega przez teren miasta ulicami Świdnicką i Strzegomską;
- DW nr 381 relacji Wałbrzych – Nowa Ruda – Kłodzko- przebiega przez teren miasta ulicami Noworudzką i 11 Listopada.

Przeprowadzone, na terenie Wałbrzycha, badania w 2017 r., dotyczące klimatu akustycznego, wykazały wzrost narażenia ludności w zakresie niedobrych warunków

akustycznych zarówno dla pory dnia, jak i pory nocy. Ponadto, sporządzona mapa akustyczna Wałbrzych wykazała spadek stopnia narażenia ludności zamieszkującej tereny przyległe do drogi DW 367 na złe warunki akustyczne w stosunku do 2011 roku. Badania przeprowadzono dla dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych wraz z sąsiadującymi z nimi pasami terenu o szerokości 500 m każdy.

Do głównych źródeł zanieczyszczeń występujących na obszarze opracowania zaliczyć należy ul. Uczniowską. Jest to projektowana obwodnica Wałbrzych. Przylega ona do wschodniej granicy przedmiotowego planu miejscowego. Ponadto, w niedalekim sąsiedztwie obszaru opracowania, w odległości ok. 200 m od północno- zachodniej granicy, przebiega droga krajowa nr 35.

Hałas kolejowy

Źródłem hałasu kolejowego są pracujące silniki pociągów oraz procesy toczenia się kół po torowisku kolejowym. Wałbrzych cechuje się bardzo dobrze rozwiniętą infrastrukturą kolejową. Na terenie miasta znajduje się węzeł kolejowy, który tworzy zbiór linii kolejowych, łączących się ze sobą. Są to linie (współczesne):

1. nr 274 Wrocław Świebodzki – Zgorzelec (stacja kolejowa);
2. nr 286 Kłodzko Główne – Wałbrzych Główny;
3. nr 291 Wałbrzych Szczawienko – Mieroszów.

W sąsiedztwie obszaru opracowania, wzdłuż zachodniej granicy planu przebiegają dwie linie kolejowe, tj. nr 274 i 291, które stanowią źródło hałasu kolejowego na tym terenie.

Hałas przemysłowy

Hałas wielkoprzemysłowy występujący na terenie Wałbrzycha wywiera wpływ na środowisko przyrodnicze. Należy jednak zauważyć, iż w ostatnich latach, ze względu na zwiększającą się dostępność nowoczesnych technologii, skutecznie ogranicza się natężenie hałasu w przemyśle.

W granicach obszaru opracowania, hałas przemysłowy, nie będzie oddziaływał na mieszkańców. Wynika to z faktu, iż jest to teren strefy ekonomicznej, gdzie występują wyłącznie zakłady przemysłowe.

3.10. Promieniowanie elektromagnetyczne

Zgodnie z *Ustawą Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. ochrona środowiska* przed szkodliwym działaniem pól elektromagnetycznych polega na utrzymaniu poziomów tych pól lub przynajmniej na tych poziomach, a także na ich zmniejszaniu. Poziomy te zostały określone w *Rozporządzeniu Rady Ministra z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych pól*.

Do głównych źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego zalicza się przede wszystkim linie elektroenergetyczne o napięciu 110 kV, 220 kV i 400 kV, stacje transformatorowe, instalacje radiokomunikacyjne (tj. stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiowe, telewizyjne, radionawigacyjne).

Przez obszar Wałbrzycha przebiegają napowietrzne linie energetyczne najwyższych napięć 400 kV oraz linie wysokich napięć 110 kV. Ponadto, na terenie miasta znajdują się również główne punkty zasilania (GPZ) oraz stacje bazowe telefonii komórkowej.

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego, na terenie objętym planem miejscowym, jest GPZ, który znajduje się we wschodniej części obszaru opracowania oraz linia wysokiego napięcia 110 kV. W niewielkim stopniu źródłem emisji promieniowania elektromagnetycznego są również maszty telekomunikacyjne zlokalizowane na terenie zakładów przemysłowych AGC Glass Poland Sp z o.o.

Na terenie Wałbrzycha, pomiar natężenia promieniowania elektromagnetycznego wykonywany jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. W ramach badań przeprowadzonych w 2012 r. i 2015 r. (cykle trzyletnie) na terenie miasta wyznaczono 7 punktów pomiaru natężenia promieniowania elektromagnetycznego. W każdym z wyznaczonych punktów nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnej, określonej w wymienionym wyżej rozporządzeniu.

4. EKOFIZJOGRAFIKNE UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU GMINY

W celu uniknięcia uciążliwości dla środowiska przyrodniczego, wynikającego z planowanego zagospodarowania przestrzennego oraz eliminowania niekorzystnych

działań dla środowiska zaleca się uwzględnienie następujących uwarunkowań i ograniczeń:

– **w zakresie ochrony klimatu akustycznego:**

- w przypadku lokalizacji uciążliwych funkcji usługowych lub przemysłowych zaleca się stosowanie pasów zieleni izolacyjnej oraz ograniczanie uciążliwości do terenów, na których one powstają,
- zaleca się skanalizowanie tranzytowego ruchu samochodowego, przede wszystkim ruchu ciężkiego, na obwodnicach i trasach zabezpieczonych przed rozprzestrzenianiem się nadmiernego hałasu;

– **w zakresie ochrony środowiska gruntowo- wodnego:**

- zaleca się wprowadzenie zakazu lokalizacji składowisk i zakładów utylizacji w pobliżu cieków wodnych ze względu na słabą warstwę izolacyjną pierwszego poziomu wodonośnego,
- zaleca się podczyszczanie wód opadowych pochodzących z nawierzchni terenów komunikacyjnych i utwardzonych, zanieczyszczone substancjami ropopochodnymi lub zawiesinami, na terenie inwestora, przed odprowadzeniem ich do odbiornika,
- w zakresie gospodarki ściekowej zaleca się prowadzenie zorganizowanego sposobu odprowadzania ścieków i pełnoprofilowego ich oczyszczania,
- zaleca się utrzymywanie dużej powierzchni terenów biologicznie czynnych;

– **w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego:**

- wszystkie przemysłowe źródła emisji zanieczyszczeń powietrza i hałasu znajdujące się na terenie opracowania muszą posiadać aktualne decyzje „pozwolenie na emisję” lub „pozwolenie zintegrowane”,
- zaleca się nie lokalizować w granicach obszaru planu miejscowego nowych przedsięwzięć znacząco oddziaływujących na środowisko oraz mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem niezbędnych elementów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zaleca się ograniczanie emisji niskiej, przede wszystkim poprzez stopniowe przechodzenie na stosowanie proekologicznych źródeł energii oraz energii ze źródeł odnawialnych;

– **w zakresie promieniowania elektromagnetycznego:**

- zaleca się optymalizację miejsc lokalizacji nadajników bazowych telefonii komórkowych, w tym wykorzystywania istniejących lokalizacji do montażu nowych nadajników;
- w **zakresie ochrony walorów krajobrazowych, przyrodniczych i architektonicznych:**
  - zaleca się kształtowanie układu funkcjonalno- przestrzennego zgodnie z uwzględnieniem lokalnego systemu powiązań przyrodniczych i jego zewnętrznych połączeń,
  - zaleca się zwiększenie ilości nasadzeń zieleni przyulicznej z możliwością realizacji nasadzeń alejowych.

5. ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU

5.1 Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Ustalenia planu miejscowego zostały zawarte w 13 rozdziałach.

W rozdziale 1 znajdują się informacje o załącznikach do uchwały, elementach, które nie zostały określone w planie, z uwagi na ich brak. Ponadto, we wskazanym rozdziale zdefiniowano pojęcia użyte w planie oraz wymieniono oznaczenia graficzne, które są obowiązującymi ustaleniami planu (granica obszaru objętego planem, linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, nieprzekraczalna linia zabudowy, linia wymiarowa wraz z wartością podaną w metrach, granica strefy ograniczonego zagospodarowania terenów wynikająca z przebiegu napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia, granica strefy ochronnej od urządzeń wytwarzających energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW). Wskazano również oznaczenia wykorzystane na rysunku, które wynikają z przepisów odrębnych (zasięg otuliny Książńskiego Parku Krajobrazowego, strefa kontrolowana od gazociągu).

W rozdziale 2 znajdują się informacje dotyczące przeznaczeń terenów jakie określono w planie miejscowym.

Rozdział 3 określa zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, poprzez ustalenie lokalizacji budynków zgodnie z nieprzekraczalnymi liniami zabudowy, które zostały wyznaczone na rysunku planu.

Rozdział 4 dotyczy zasad ochrony środowiska i krajobrazu. W planie dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W rozdziale 5, dotyczącym zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, z uwagi na brak tego typu obiektów w granicach planu, wprowadzono jedynie zapis, zgodnie z którym przedmioty, co do których istnieje przypuszczenie, iż są zabytkiem podlegają ochronie prawnej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Rozdział 6 określa wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, zgodnie z którymi ustalono obowiązek zagospodarowania terenu i kształtowania nawierzchni ulic, chodników i placów, w sposób umożliwiający korzystanie z nich osobom niepełnosprawnym, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W rozdziale 7 określono granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych. Ustalono obowiązek ochrony terenów położonych w zasięgu Książańskiego Parku Krajobrazowego, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto, ustalono ochronę terenów, które znajdują się w strefie kontrolowanej od gazociągu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Rozdział 8 określa szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości. W planie miejscowym nie wskazuje się obszarów, które wymagają przeprowadzenia procedury scalania i podziału nieruchomości. Jednak, plan ustala parametry dla działek w przypadku przeprowadzenia tej procedury. Powierzchnia minimalnej nowo wydzielanej działki powinna wynosić 1000 m², szerokość frontu działki nie powinna być mniejsza niż 20 m, a kąt położenia granic działek w stosunku do linii rozgraniczającej z drogą powinien zawierać się w przedziale od 70° do 110°.

Rozdział 9 dotyczy zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej. W zakresie zaopatrzenia w wodę: ustala się zaopatrzenie na cele bytowo-gospodarcze, produkcyjne i przeciwpożarowe za pomocą ogólnodostępnej sieci wodociągowej, przy budowie i rozbudowie sieci wodociągowej należy uwzględnić wymagania w zakresie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę, zgodnie z przepisami odrębnymi. W zakresie odprowadzenia ścieków ustala się: odprowadzanie ścieków do oczyszczalni ścieków poprzez ogólnodostępną sieć kanalizacji sanitarnej. W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych ustala się: retencjonowanie wód opadowych, odprowadzenie wód opadowych do rowów, oraz zagospodarowanie na działce, w tym w zbiornikach na wody opadowe. Dopuszcza się odprowadzania

niezanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych do systemu kanalizacji deszczowej. Ustala się obowiązek utwardzenia i skanalizowania terenów, na których może dojść do zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi lub chemicznymi i odprowadzenie ścieków do kanalizacji na zasadach zgodnie z przepisami odrębnymi. W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustala się: możliwość wydzielenia działek pod stacje transformatorowe na wszystkich terenach w granicach obszaru objętego planem za wyjątkiem terenów lasów i chronionych gruntów rolnych, dopuszcza się realizację urządzeń wytwarzających energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefą ochronną zgodnie z rysunkiem planu, zakazuje się lokalizowania elektrowni wiatrowych. Ponadto, wyznaczona została strefa ograniczonego zagospodarowania terenów, wynikającą z przebiegu napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia dla linii napowietrznych 110 kV o szerokość strefy po 20 m od osi linii w obu kierunkach, zakazano lokalizacji zabudowy mającej pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi w granicach strefy ograniczonego zagospodarowania terenów, wynikającej z przebiegu napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia, lokalizowanie składowisk wyrobów, materiałów lub maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod liniami napowietrznymi ma odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi. W zakresie zaopatrzenia w gaz: ustala się zaopatrzenie z sieci gazowej, dopuszcza się lokalizację zbiorników na gaz do celów grzewczych i technologicznych. W zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się zaopatrzenie z indywidualnych lub grupowych źródeł ciepła zgodnie z przepisami odrębnymi. W zakresie zaopatrzenia w sieć telekomunikacyjną ustala się zaopatrzenie z sieci telekomunikacyjnej. W zakresie gospodarki odpadami: ustala się prowadzenie gospodarki odpadami komunalnymi zgodnie z przepisami odrębnymi, dopuszcza się zbierania odpadów na terenie IIT-O.

W rozdziale 11 zawarto ustalenia szczegółowe, dotyczące poszczególnych przeznaczeń terenów. W granicach planu ustalono 8 następujących przeznaczeń: obiekty produkcyjne, składy i magazyny; zieleń z infrastrukturą techniczną; lasy; droga publiczna klasy głównej; droga publiczna klasy zbiorczej; droga publiczna klasy lokalnej; infrastruktura techniczna- elektroenergetyka oraz infrastruktura techniczna- gospodarowanie odpadami.

Rozdział 12 zawiera informacje o stawce procentowej, na podstawie której ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4. Wynosi ona 30%.

Rozdział 13 obejmuje przepisy końcowe, w ramach których określa się, iż wykonanie uchwały, która wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego, powierza się Prezydentowi Miasta Wałbrzycha.

5.2 Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko

Obszar objęty planem miejscowym znajduje się w północnej części miasta Wałbrzych w granicach Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. W znacznej części i tereny te są aktualnie niezainwestowane. Jedynie w południowo-wschodniej części planu znajdują się zakłady przemysłowe.

Projekt planu zakłada przeznaczenie większości terenów znajdujących się w graniach planu pod tereny przemysłowe. W północnej części opracowania, obszar o powierzchni ok. 14 ha przeznaczono w planie pod tereny zieleni, objętych rekultywacją. Ponadto, plan dopuszcza również na terenach przemysłowych i terenach zieleni lokalizację urządzeń wytwarzających energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych. W granicach planu dopuszcza się przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Na projektowanych terenach przemysłowych powstaną m. in. zakłady przemysłowe, które produkować będą elementy z gumy oraz tworzyw sztucznych do samochodowych systemów chłodzenia i klimatyzacji. Na terenie infrastruktury technicznej - gospodarowanie odpadami (IT-O) znajduje się punkt selektywnej gospodarki odpadami (PSZOK).

Plan zawiera zapisy, mające na celu zabezpieczenie środowiska przed negatywnym wpływem istniejącego i projektowanego zagospodarowania. Plan reguluje kwestię odprowadzania ścieków, ustalając ich odprowadzanie do oczyszczalni ścieków poprzez ogólnodostępną sieć kanalizacji sanitarnej. Plan odnosi się również do sposobu odprowadzania wód opadowych i roztopowych. Powinny być one odprowadzane do sieci kanalizacji deszczowej, retencjonowane, odprowadzenie wód opadowych do rowów lub zagospodarowanie na działce, w tym w zbiornikach na wody opadowe. Plan ustala obowiązek utwardzenia i skanalizowania terenów, na których może dojść do zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi lub chemicznymi i odprowadzenie ścieków do kanalizacji na zasadach zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto, plan

reguluje również kwestię gospodarki odpadami, ustalając iż odbywać ma się ona zgodnie z przepisami odrębnymi. Dla terenu 1IT-O dopuszczono zbieranie odpadów.

W ustaleniach szczegółowych plan reguluje kwestię zagospodarowania terenów dla poszczególnych przeznaczeń. Dla terenów o przeznaczeniu obiekty produkcyjne, składy i magazyny ustalono wymóg 60% maksymalnej powierzchni zabudowy przy 15% minimalnej powierzchni biologicznej działki budowlanej. Ponadto, określono wskaźnik intensywności zabudowy w przedziale od 0,01 do 1,8 oraz wysokość zabudowy do 20 m, a wysokość budowli i urządzeń technologicznych, która nie powinna być większa niż 49 m.

Dla terenów zieleni z infrastrukturą techniczną powierzchnia zabudowy nie może być większa niż 40% terenu, przy min. 20 % powierzchni terenu biologicznie czynnego. Ustalony wskaźnik intensywności zabudowy powinien wynosić minimalnie 0,01, a maksymalnie 0,4. Wysokość zabudowy dla tego terenu nie może przekraczać 5 m. Na analizowanym terenie planowana jest budowa elektrowni fotowoltaicznej, będzie ona położona w sąsiedztwie istniejącej już zabudowy przemysłowej i w znacznej odległości od zabudowy mieszkaniowej (ponad 0,5 km).

Dla terenów o przeznaczeniu lasy zagospodarowanie powinno odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi o lasach.

W planie miejscowym wyznaczono również drogi publiczne o klasie głównej, zbiorczej i lokalnej. Dla poszczególnych przeznaczeń ustalono szerokości pasa drogowego, która powinna wynosić właściwie od 50 do 81 m, od 35 do 44 m i od 15 do 20 m. Zagospodarowanie tych terenów powinno odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dla terenu o przeznaczeniu infrastruktura techniczna - elektroenergetyka ustalono maksymalną powierzchnię zabudowy 80% powierzchni działki, przy minimalnej powierzchni 10 % terenu biologicznie czynnego. Wskaźnik intensywności zabudowy ustalono w przedziale od 0,01 do 0,8, natomiast maksymalna wysokość zabudowy powinna wynosić 10 m, z zastrzeżeniem, że maksymalna wysokość masztów i słupów wyniesie 49 m.

Dla terenu o przeznaczeniu infrastruktura techniczna - gospodarowanie odpadami ustalono maksymalną powierzchnię zabudowy na 80% powierzchni działki, przy minimalnej powierzchni 10 % terenu biologicznie czynnego. Wskaźnik intensywności zabudowy dla tego terenu wynosi od 0,01 do 0,8, natomiast maksymalna wysokość zabudowy powinna wynosić 10 m.

Plan odwołuje się do kwestii ochrony środowiska przyrodniczego poprzez ustalenie obowiązku zagospodarowania terenów w zasięgu otuliny Książańskiego Parku Krajobrazowego zgodnie z przepisami odrębnymi.

5.3 Analiza i ocena wpływu na poszczególne komponenty środowiska we wzajemnym powiązaniu

Wpływ na gleby i powierzchnię ziemi

Tereny objęte planem są w większości niezainwestowane, jedynie na południowo- wschodniej części obszaru opracowania znajdują się zakłady przemysłowe. Projektowane zagospodarowanie na tym terenie będzie stanowiło uzupełnienie istniejącej funkcji przemysłowej. Powstanie nowej zabudowy przyczyni się do ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej, przekształcenia rzeźby terenu oraz całkowitej utraty przez gleby ich właściwości.

Wprowadzenie nowej zabudowy przemysłowej może przyczynić się do zwiększenia lokalnych zanieczyszczeń gleb substancjami ropopochodnymi. Związane będzie to ze zwiększeniem ruchu samochodów ciężarowych w tym rejonie. Ponadto, zwiększy się liczba produkowanych ścieków oraz związane z tym ryzyko przedostania się ich do gleb i zanieczyszczenia ich. Tego rodzaju uciążliwości mogą oddziaływać na środowisko wodno- gruntowe na terenie miasta. Należy jednak zaznaczyć, iż całość obszaru objętego planem jest skanalizowana. Pomimo tego faktu, za konieczne uznaje się właściwe zabezpieczenie gleb przed tego rodzaju substancjami, poprzez wykorzystanie najnowszych technologii.

Przewiduje się znacząco negatywny wpływ ustaleń planu na gleby i powierzchnię ziemi. Ewentualny wpływ będzie ograniczany przez ustalenia planu. Plan reguluje kwestię odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych, zabezpieczając tym samym środowisko gruntowo- wodne oraz powierzchnię ziemi.

Wpływ na powietrze atmosferyczne

Lokalizacja nowej zabudowy przemysłowej przyczyni się do wzrostu ruchu kołowego w sąsiedztwie, to z kolei przyczyni się do wzrostu emisji zanieczyszczeń na trasach komunikacyjnych. W granicach obszaru opracowania wzrost tego rodzaju zanieczyszczeń nastąpi w rejonie drogi zbiorczej, oznaczonej na rysunku planu symbolem 1KD-Z oraz drogi lokalnej, oznaczonej symbolem 1KD-L. Punkt

selektywnej zbiórki odpadów, istniejąca oraz projektowana zabudowa przemysłowa, a także planowana elektrownia fotowoltaiczna nie będą źródłem zanieczyszczeń atmosferycznych.

Nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu ustaleń planu na powietrze atmosferyczne.

Wpływ na klimat akustyczny

Na jakość klimatu akustycznego na obszarze objętym planem miejscowym, wpływa przede wszystkim natężenie ruchu na drodze klasy głównej (1KD-G), która jest obwodnicą miasta Wałbrzych. Droga przebiega przez wschodnią część planu. Jakość klimatu na obszarze planu uzależniona jest również od przebiegającej w sąsiedztwie zachodniej części obszaru opracowania linii kolejowej. Ponadto, źródłem hałasu w niewielkim stopniu mogą być także istniejące i projektowane zakłady przemysłowe. Planowana elektrownia fotowoltaiczna nie będzie źródłem emisji hałasu.

Na obszarze opracowania mogą być odczuwalne uciążliwości akustyczne. Jednak nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu ustaleń planu na klimat akustyczny terenów sąsiadujących i terenów mieszkaniowych.

Wpływ na różnorodność biologiczną, świat roślinny i zwierzęcy oraz obszary chronione w tym obszary Natura 2000

Plan określa minimalne powierzchnie terenów biologicznie czynnych dla poszczególnych przeznaczeń terenów. Dla terenów przemysłowych oraz terenu elektrowni fotowoltaicznej wartość ta nie powinna być mniejsza niż 15 - 20 % powierzchni działki budowlanej. Projektowana elektrownia fotowoltaiczna nie będzie stanowiła zagrożenia dla populacji ptaków.

Na obszarach planu nie występują obszary należące do sieci Natura 2000 oraz do innych form ochrony przyrody, za wyjątkiem otuliny Książańskiego Parku Krajobrazowego, która zajmuje pas o szerokości ok. 30 m wzdłuż wschodniej granicy planu. Zagospodarowanie tych terenów musi odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi.

W granicach planu nie znajdują się żadne rośliny oraz zwierzęta należące do gatunków chronionych. Na obszarze opracowania stwierdzono jedynie obecność typowych ptaków charakterystycznych na obszarach miejskich.

W związku z powyższym nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na świat roślinny i zwierzęcy, różnorodność biologiczną oraz na obszary chronione występujące na tym obszarze.

Wpływ na klimat lokalny

Istniejąca i planowana zabudowa będzie charakteryzowała się nieznacznym wpływem na modyfikację klimatu lokalnego, przede wszystkim w odniesieniu do zaburzeń pola wiatru, czy emisji ciepła. Projektowana zabudowa może w niewielkim stopniu prowadzić do ograniczenia przewietrzania obszaru.

Projekt planu miejscowego zawiera zapisy, których zadaniem jest przeciwdziałanie wyżej wymienionym zmianom. Plan określa m. in. minimalne powierzchnie terenów biologicznie czynnych dla poszczególnych przeznaczeń terenów, wskaźniki intensywności zabudowy oraz dopuszcza retencjonowanie wód opadowych.

W związku z powyższym prognozuje się, iż projektowane zagospodarowanie w sposób nieznaczny przyczyni się do modyfikacji klimatu lokalnego.

Wpływ na krajobraz i zabytki

W celu ochrony krajobrazu ustalenia planu wprowadzają ograniczenia w zakresie wysokości zabudowy. Zabieg ten pozwoli na dopasowanie nowo projektowanej zabudowy do już istniejących obiektów przemysłowych. Ponadto, nie przewiduje się, aby planowana lokalizacja elektrowni fotowoltaicznej w północnej części obszaru opracowania, miała znacząco negatywny wpływ na walory krajobrazowe. Należy zauważyć iż elektrownia będzie zlokalizowana w sąsiedztwie już istniejącej zabudowy przemysłowej.

W granicach planu nie znajdują się obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków oraz obiekty wpisane do rejestru zabytków.

W związku z brakiem zabytków w granicach planie nie prognozuje się wpływu ustaleń planu na wartości kulturowe miasta. Natomiast realizacja nowej zabudowy przemysłowej w nieznacznym stopniu wpłynie na krajobraz.

Wpływ na zdrowie ludzi

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu projektowanego zagospodarowania w postaci zabudowy przemysłowej na zdrowie ludzi. Ponadto, nie przewiduje się negatywnego wpływu istniejących stacji bazowych telefonii komórkowej oraz głównego punktu zasilania na zdrowie ludzi. Przewiduje się niewielkie wystąpienia promieniowania elektromagnetycznego w pobliżu planowanej elektrowni fotowoltaicznej. Urządzenie to jednak projektowane jest z dala od terenów mieszkaniowych, w związku z czym nie przewiduje się negatywnego wpływu funkcjonowania elektrowni na zdrowie ludzi. Również punkt selektywnej zbiórki odpadów nie wpłynie na pogorszenie stanu zdrowia ludzi. Należy zauważyć, iż projektowane zagospodarowanie stanowić będzie kontynuację już istniejącej zabudowy przemysłowej.

W związku z powyższym nie przewiduje się zwiększenia oddziaływania na zdrowie ludzi.

5.4 Stan środowiska na obszarach przewidywanego znaczącego oddziaływania ustaleń dokumentu

Stan środowiska na obszarach przewidywanego znaczącego oddziaływania związany jest z ustaleniami jakie wprowadza przedmiotowy plan miejscowy. Analizowany dokument dopuszcza, w granicach całego planu realizację przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, których zestawienie zawiera *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*.

Na terenie **1Z/Ef**, który jest obszarem zreklutyzowanego składowiska odpadów, plan dopuszcza realizację elektrowni fotowoltaicznej o mocy powyżej 100 kW, która zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 52 ww. rozporządzeniem zaliczona jest do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Jednak wykorzystanie najnowszych technologii i właściwa lokalizacja spowoduje, iż koszty środowiskowe, które potencjalnie wiążą się z tego typu realizacją będą niewielkie. Przede wszystkim projektowana elektrownia fotowoltaiczna, na etapie eksploatacji, nie będzie powodować oddziaływań w zakresie emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. Przedmiotowa inwestycja zlokalizowana będzie w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej, w związku z czym nawet w przypadku wystąpienia emisji hałasu,

standardy akustyczne ustalone dla terenów mieszkaniowych określone w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* nie zostaną przekroczone. Ponadto, planowana inwestycja zlokalizowana będzie poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, miejscami rozrodu i bytowania ptaków, w związku z czym nie będzie ona powodować negatywnego wpływu na populację ptaków.

Reasumując, projektowana farma fotowoltaiczna zlokalizowana będzie w sąsiedztwie istniejącej zabudowy przemysłowej, poza obszarami cennymi przyrodniczo w związku z czym nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na krajobraz i środowisko przyrodnicze.

Ustalenia planu zwiększają tereny przemysłowe. Nowo projektowana oraz istniejąca zabudowa przemysłowa również zaliczane są do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W wyniku realizacji tego typu inwestycji zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna, a nastąpi zwiększenie ilości produkowanych ścieków, które mogą przedostać się do gruntu i wód podziemnych. Jednak ryzyko to będzie niewielkie. Wynika to z faktu, iż cały teren jest skanalizowany, w trakcie budowy tego typu obiektów wykorzystywane są rozwiązania i materiały, który w maksymalny sposób zabezpieczają środowisko przed negatywnym oddziaływaniem zabudowy przemysłowej.

5.5 Oddziaływanie na obszary chronione

W granicach obszaru planu, wzdłuż jego wschodniej granicy, w pasie o szerokości ok. 30 m w kierunku zachodnim, przebiega otulina Książańskiego Parku Krajobrazowego. Zgodnie z zapisami planu zagospodarowanie na tych terenach odbywać się ma zgodnie z przepisami odrębnymi.

W związku z powyższym istniejące i planowane zagospodarowanie w postaci zabudowy przemysłowej, infrastruktury technicznej nie będzie wywierać znaczącego wpływu na powyżej wymienione obszary chronione.

6. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Ustalenia przedmiotowego planu miejscowego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami z zakresu ochrony środowiska i życia człowieka, a rozwojem urbanistycznym, gospodarczym i społecznym gminy. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym i dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie miasta Wałbrzych. Ustalenie planu miejscowego nie ingerują w tereny o wysokich walorach przyrodniczych, czy krajobrazowych.

Wyznaczone nowe tereny przemysłowe w Wałbrzyskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej są niezwykle istotne z punktu widzenia gospodarczego rozwoju miasta.

Głównym zagrożeniem dla jakości środowiska, na obszarze objętym planem miejscowym, jest dopuszczenie na nim realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Jednak proponowane ustalenia planu oraz przepisy odrębne będą minimalizować to zagrożenie. Ponadto, projektowana zabudowa powinna być wyposażona w odpowiednią infrastrukturę techniczną, która zapobiegać będzie degradacji środowiska.

W związku z powyższym niniejsza prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych wobec zaproponowanych, określając iż powyższe ustalenia są najlepszymi.

7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Z punktu widzenia ochrony środowiska najważniejsze dla planu miejscowego są priorytety, które wynikają z dokumentów ustanowionych na szczeblach rządowym, samorządowym oraz te wynikające z porozumień międzynarodowych i dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Wśród najważniejszych dokumentów należy wymienić:

- Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;
- Strategię Rozwoju Kraju 2020;
- Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2010- 2020,

- Dyrektywy Unii Europejskiej:
  - 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
  - Dyrektywa Ramowa UE dotycząca wody, przyjęta w 1997 r.,
  - Dyrektywa 98/15/EC z dnia 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
  - Dyrektywa 43/92 EEC z dnia 21 maja 1992 r. (z późn. zm) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywa 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000,
  - Dyrektywa Ramowa w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r. Dyrektywa 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych.

Na poziomie międzynarodowym wśród najważniejszych dokumentów, które stanowią podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez Polskę. Są nimi:

- Konwencja Bermańska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.;
- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo);
- Konwencja Ramarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Reginie (1987 r.);
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro (1992 r.);
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.) i wiedeńskimi (1992 r.);
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto (1997 r.) wraz Protokołem;
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro (1992 r.).

Na szczeblu krajowym wskazać należy dokumenty o charakterze strategicznym, wśród nich wymienić należy między innymi:

- II Politykę ekologiczną państwa z perspektywą do roku 2025,

- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, którego celem jest tworzenie warunków do zwiększenia lesistości na terenie kraju do 30 %; zawiera wytyczne do sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami, który określa działania konieczne do opracowania zintegrowanej gospodarki odpadami kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska,
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej,
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, który jest programem z zakresu inwestycji rozbudowy oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym.

8. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu planu miejscowego pod kątem oddziaływania na środowisko mogą odnosić się do:

1. oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
2. przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego.

Ad 1. W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach, które zostały określone w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do terenów, dla których nie zostały wydane powyższe decyzje, może być prowadzony monitoring środowiska przez właściwe organy administracji państwowej,
- w przypadku skarg mieszkańców na uciążliwości wynikające z prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan, analizę realizacji planu miejscowego oraz badania skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

Ad.2. W zakresie realizacji ustaleń planu miejscowego powinny być prowadzone okresowe przeglądy zainwestowania terenów objętych planem. Analiza ta powinna być prowadzona przez przedstawicieli administracji samorządowej. Częstotliwość takich okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami odrębnymi, tj. ustawa o planowania i zagospodarowania przestrzennym.

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego:

- prowadzenie rejestru wniosków o sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub ich zmian,
- ocena zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z projektem planu miejscowego,
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody,
- ocena rozwoju gospodarczego na przedmiotowym terenie,
- ocena warunków i jakości klimatu akustycznego (1 raz na 4 lata).

9. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

9.1 Przyjęte założenia

Zapisy ustaleń przedmiotowego planu miejscowego zostały opracowane tak, by w możliwe maksymalnym stopniu ograniczyć negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności prowadzonych na tym terenie na środowisko przyrodnicze i zdrowie człowieka.

W celu otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy oddziaływań ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze została wykonana klasyfikacja poszczególnych przeznaczeń terenów pod kątem ich potencjalnego zagrożenia na środowiska, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń planu. Ponadto, został określony przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność. Analizie poddano również wpływ przedmiotowego planu oraz rodzaj oddziaływania na tereny przyległe do obszaru opracowania.

W związku z powyższym zostały wydzielone 3 grupy przeznaczeń terenów ze względu na stopień oddziaływania na środowisko przyrodnicze, sporządzono załącznik graficzny w skali 1: 2 000, oraz opisano w tekście poniżej.

A – lasy (1ZL, 2ZL)

B – droga publiczna klasy lokalnej (1KD-L), teren zieleni z infrastruktura techniczną (1Z/Ef)

C – obiekty produkcyjne, składy i magazyny (1P- 3P), droga publiczna klasy głównej (1KD-G), droga publiczna klasy zbiorczej (1KD-Z), infrastruktura techniczna – gospodarowanie odpadami (1IT-O), infrastruktura techniczna - elektroenergetyka (1IT-E),

9.2 Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona w odniesieniu do wydzielonych grup, które zostały przedstawiony w powyższym podrozdziale. Dla wydzielonych, oznaczonych na rysunku planu literami A, B i C przewiduje się następujące oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko przyrodnicze, krajobraz i zdrowie mieszkańców:

A – tereny zakwalifikowane do tej grupy będą **pozytywnie oddziaływać na środowisko**. Zachowane zostaną istniejące tereny leśne. Zachowanie tych terenów pozytywnie wpłynie na powierzchnie biologicznie czynną i warunki bioklimatyczne w granicach obszaru opracowania.

Oddziaływanie planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób:

- pod względem charakteru zmian – jako korzystne,
- pod względem intensywności przekształceń – jako niezauważalne i zauważalne ,
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie,
- pod względem okresu trwania oddziaływania – jako długoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływanie – jako stałe,
- pod względem zasięgu oddziaływania – jako lokalne,
- pod względem trwałości przekształceń – jako odwracalne.

B – Tereny, które zostały zakwalifikowane do tej grupy będą charakteryzowały się **nieznacznym uciążliwym oddziaływaniem na środowisko**. Przeznaczenia terenów z tej grupy stanowią głównie stan istniejący. Jest to droga lokalna i teren zieleni, na którym dopuszcza się realizację inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii. Dla terenów infrastruktury technicznej plan ustala obowiązek zachowania powierzchni biologicznie czynnej na poziomie minimalnym 10 – 20%.

Oddziaływanie planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób:

- pod względem charakteru zmian – jako niekorzystne,
- pod względem intensywności przekształceń – jako zauważalne,
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako pośrednie,
- pod względem okresu trwania oddziaływania – jako długoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływanie – jako stałe i okresowe,
- pod względem zasięgu oddziaływania – jako lokalne,
- pod względem trwałości przekształceń – jako częściowo odwracalne i nieodwracalne.

C – Tereny, które zostały zakwalifikowane do tej grupy będą charakteryzowały się **uciążliwym oddziaływaniem na środowisko**. Obejmują one istniejące oraz projektowane tereny przemysłowe, teren infrastruktury technicznej- gospodarowanie odpadami, teren elektroenergetyki, na której znajduje się główny punkt zasilania (GPZ), drogę publiczną klasy głównej oraz drogę publiczną klasy zbiorczej. Przeznaczenia terenów z tej grupy powodują i będą powodować m. in. uciążliwości z zakresu emisji zanieczyszczeń do powietrza, emisji hałasu. Na wskazanych terenach dopuszczona jest realizacja przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Plan minimalizując uciążliwości, jakie będą powstawały na tych terenach, określa wymóg zachowania minimum 10- 20 % powierzchni działki pod tereny biologicznie czynne. Uciążliwości te jednak nie powinny być odczuwane poza granicami działek, na których będą realizowane inwestycje. Ponadto, tereny te znajdują się w strefie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, w oddaleniu od terenów mieszkaniowych.

Oddziaływanie planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób:

- pod względem charakteru zmian – jako niekorzystne,
- pod względem intensywności przekształceń – jako zauważalne,

- pod względem bezpośredniości oddziaływania –jako bezpośrednie i pośrednie,
- pod względem okresu trwania oddziaływania –jako długoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływanie –jako stałe i okresowe,
- pod względem zasięgu oddziaływania –jako lokalne,
- pod względem trwałości przekształceń – jako częściowo odwracalne i nieodwracalne.

9.3 Oddziaływanie MPZP poza obszarem opracowania

Realizacja ustaleń planu będzie miała nieznaczny wpływ na zmiany środowiska poza obszarem opracowania. Rozwój nowej zabudowy przemysłowej przyczyni się do wzrostu natężenia ruchu kołowego. Wynikać to będzie z konieczności obsługi magazynów, zakładów przemysłowych. Ponadto, w nieznacznym stopniu nastąpi pogorszenie klimatu akustycznego oraz nastąpi wzrost zużycia energii elektrycznej, poboru wody. Tym samym zwiększy się ilość produkowanych ścieków oraz odpadów komunalnych. Uciążliwości te będą „odczuwane” w miejscach wytwarzania energii, czy odbioru ścieków i utylizacji odpadów.

Oddziaływanie transgraniczne

Na podstawie przepisów zawartych w rozdziale 3, dziale VI *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, które dotyczą postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, stwierdza się, iż przedmiotowy dokument nie będzie miał oddziaływania transgranicznego.

10. STRESZCZENIE

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzonego na podstawie *Uchwały Nr III/28/18 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – w rejonie ulic Uczniowskiej i Stacyjnej w Wałbrzychu.*

Obszar objęty projektem planu miejscowego położony jest w północno-wschodniej części gminy i zajmuje powierzchnię ok. 86 ha. W granicach projektu planu w części północno-zachodniej znajdują się obecnie tereny niezagospodarowane, natomiast na pozostałym obszarze występują zakłady przemysłowe, w związku z czym nowo projektowane zagospodarowanie będzie stanowiło uzupełnienie już istniejącej zabudowy przemysłowej. Tereny te położone są w granicach Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana zgodnie z art. 51 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.* Prognoza analizuje i ocenia istniejący stan środowiska i jego poszczególnych komponentów, wskazuje przewidywane znaczące oddziaływania oraz określa potencjalne zmiany w przypadku zaniechania realizacji ustaleń planu.

Przy sporządzaniu projektu planu miejscowego zostały wzięte pod uwagę uwarunkowania i ograniczenia ekofizjograficzne oraz obowiązujące przepisy prawa. Realizacja ustaleń nie narusza obowiązującego na terenie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wałbrzych.

Projekt planu miejscowego wprowadza zmianę do istniejącego zagospodarowania, poprzez wyznaczenie nowych terenów przemysłowych, które stanowić będą kontynuację już istniejącej zabudowy przemysłowej. W północnej części przedmiotowego obszaru plan wprowadza przeznaczenie - teren zieleni z infrastrukturą techniczną, umożliwiającą budowę elektrowni fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100 kW. Natomiast na wyznaczonych terenach przemysłowych projektowane są nowe zakłady produkcyjne, które zajmować się będą produkcją

elementów z gum i tworzyw sztucznych. Plan dopuszcza na wszystkich terenach realizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Plan zawiera ustalenia, których celem jest przeciwdziałanie negatywnym wpływom projektowanego zagospodarowania na środowisko przyrodnicze. Przede wszystkim określa minimalne powierzchnie biologicznie czynne na poziomie 10- 20 %, wprowadza zapisy dotyczące retencjonowania wód opadowych oraz określa, iż gospodarowanie odpadami odbywać ma się zgodnie z przepisami odrębnymi.

Realizacja ustaleń planu spowoduje utwardzenie i przekształcenie terenu, objętego planem, co skutkować będzie zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej. Powstanie nowych zakładów przemysłowych spowoduje zwiększenie się ruchu samochodów ciężarowych w rejonie planu, to z kolei może przyczynić się do zwiększenia się zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi wzdłuż dróg sąsiadujących z obszarem objętym planem. Ponadto, w rejonie lokalizacji elektrowni fotowoltaicznej może wystąpić niewielkie promieniowanie elektromagnetyczne. Zarówno istniejące i planowane zagospodarowanie nie będzie wpływać na obszary Natura 2000 oraz na pozostałe formy ochrony przyrody, z uwagi na ich brak w obszarze opracowania. Przy wschodniej granicy planu przechodzi granica otuliny Książańskiego Parku Krajobrazowego, która w pasie o szerokości ok. 30 m nachodzi na obszar objęty planem miejscowym.

Zgodnie z ustaleniami prognozy wskazano 3 następujące grupy terenów o odmiennym oddziaływaniu na środowisko:

- A- tereny o pozytywnym oddziaływaniu na środowisko,
- B- tereny o nieznacznie uciążliwym oddziaływaniu na środowisko,
- C- tereny o uciążliwym oddziaływaniu na środowisko.

Do pierwszej z wymienionych powyżej grup zaliczono jedynie lasy (ZL), na których zostanie zachowane istniejące zadrzewienie. Tereny te korzystnie będą wpływać na warunki bioklimatyczne w granicach obszaru opracowania.

Do grupy B (przeznaczenia: KD-L, Z/Ef) zaliczono istniejący teren GPZ, drogę publiczną klasy lokalnej oraz teren zieleni na którym dopuszczono realizację elektrowni fotowoltaicznej.

Do grupy C (przeznaczenia: P, KD-G, KD-Z, IT-O, IT-E) zaliczono istniejące i projektowane tereny przemysłowe, drogę publiczną klasy głównej, drogę publiczną klasy zbiorczej oraz teren infrastruktury technicznej- gospodarowanie odpadami. Na

wskazanych terenach dopuszczona jest realizacja przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Plan określa zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na tych terenach w wartości minimalnej wynoszącej 10- 20 %.

Podsumowując, projekt planu, przy wsparciu przepisów szczegółowych, będzie ograniczać uciążliwości jakie postaną na przedmiotowym obszarze, w związku z realizacją ustaleń planu. Nie jest jednak możliwe wyeliminowanie wszystkich uciążliwości projektowanego zagospodarowania. Prognoza oddziaływania na środowisko wskazuje, iż projektowane zagospodarowanie jest możliwe do realizacji, a jego wpływ będzie mieścił się w granicach procesów urbanizacyjnych.

11. ŹRÓDŁA:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Wałbrzych, SoftGIS, Wrocław, 2019 r.;
2. Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie województwa dolnośląskiego za rok 2017; Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu; Wrocław, 2018 r.;
3. Ocena jakości wód podziemnych województwa dolnośląskiego za rok 2017; Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu; Wrocław, 2018 r.;
4. Ocena stopnia zanieczyszczenia gleb w województwie dolnośląskim na podstawie wieloletnich badań monitoringowych WIOŚ Wrocław- lata 2010- 2015;
5. Ocena jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w 2018 r.;
6. Regionalizacja geobotaniczna Polski, J. M. Matuszkiewicz, IGiPZ PAN, Warszawa 2008 r